

Social læseplan/almene kompetencer

0. – 3. Klasse

Ansvarlighed:

Mål:

Eleven skal være i stand til at tage medansvar for egen læring, til at vise ansvarlighed over for hinanden, fællesskabet og skolens ting.

Medansvar for egen læring:

Det betyder, at eleverne kan

- Sidde på deres plads, være rolige og tage bøgerne frem
- Holde orden i skoletasken
- Modtage en kollektiv instruktion
- Række hånden op
- Stille krav til sig selv

Ansvarlighed i forhold til medmennesker:

Det betyder, at eleverne kan

- Tale pænt til alle, ikke bruge øgenavne/bande
- Vise hensyn, så alle har det godt
- Vente, til det bliver deres tur
- Acceptere forskelligheder
- Være hjælpsomme
- Give plads til andre

Ansvarlighed i forhold til de fysiske rammer og skolens materialer:

Det betyder, at eleverne

- Behandler skolens ting og materialer ordentligt
- Rydder op efter sig

Selvstændighed:

Mål:

Eleven skal kunne arbejde selvstændigt, holde styr på sine ting og møde forberedt.

Det betyder, at eleverne kan

- Arbejde i grupper
- Søge information (materialer, oplysninger, hjælp osv.)
- Vise nysgerrighed
- Vise udholdenhed
- Sige til og fra (grænser)
- Sætte ord på, hvad de mener
- Gå i gang med nye opgaver af sig selv
- Arbejde i kortere periode uden voksne
- Færdes selvstændigt på skolen
- Snøre deres sko og selv sørge for af- og påklædning

Demokratisk dannelse:

Mål:

Eleven skal kunne acceptere/indordne sig efter flertallet, lytte og give rum til andres meninger og forskelligheder.

Det betyder, at eleverne kan

- Løse konflikterne via samtale
- Respektere beslutninger, f.eks. ikke at bruge vold
- Tage del i fællesskabet
- Acceptere, at der diskuteres emner, der ikke har den enkeltes interesse, og at man alligevel tier stiller/forholder sig i ro

Tiltale og almindelig opførsel:

Mål:

Eleven skal kunne færdes/begå sig.

Det betyder, at eleverne

- Har almindelige høflige omgangsformer som f.eks. at sige goddag, farvel, tak for sidst, god ferie osv.
- Ikke forstyrrer og afbryder andre, der er i gang med noget (leg, arbejde m.m)

Indlevelsesevne:

Mål:

Eleven skal kunne se tingene fra forskellige vinkler og være positivt interesserede i hinanden. Eleverne skal opleve mangfoldighed, trøste og glæde hinanden.

Det betyder, at eleverne kan

- Acceptere ikke at være i centrum hver gang
- Sætte ord på egne behov
- Lytte til andres behov og handle derefter

Håndtering af konflikter:

Mål:

Eleven skal kunne håndtere eller løse konflikter.

Det betyder, at eleverne kan

- Sætte grænser og respektere andres
- Lytte til hinanden og derved tage konflikterne i opløbet
- Sætte ord på de følelser, de har i forbindelse med en konflikt i stedet for at slå
- Vurdere hvornår der er brug for voksen bistand (klasselærer eller gårdvagt)

4. – 6. Klasse

Ansvarlighed:

Mål:

Eleven skal være i stand til at tage medansvar for egen læring, til at vise ansvarlighed over for hinanden, fællesskabet og skolens ting.

Medansvar for egen læring:

Det betyder, at eleverne kan

- Sidde på deres plads, være rolige og tage bøgerne frem
- Holde orden i skoletasken
- Administrere lektielæsning evt. ved hjælp af en lektiebog
- Modtage en kollektiv instruktion
- Markere, når de vil have ordet eller vil i kontakt med læreren af hensyn til arbejdsroen i klassen
- Arbejde enkeltvis og i grupper, uden at læreren hele tiden er til stede
- Række hånden op
- Tage ansvar for, at de stillede opgaver bliver løst og afleveret til tiden
- Være omhyggelig og gøre sig umage med egne og fælles opgaver

Ansvarlighed i forhold til medmennesker:

Det betyder, at eleverne kan

- Være mod andre, som de ønsker andre skal være mod dem
- Tale pænt til alle
- Føle medansvar for, at alle i klassen har det godt
- Tage godt imod nye elever
- Vente, til det bliver ens tur
- Forstå, hvad mobning gør ved andre, og at mobning ikke accepteres hverken i skolen eller andetsteds
- Føle ansvar for, at der er et godt læringsmiljø i klassen
- Acceptere forskelligheder
- Udvide respekt for skolens ansatte
- Udvide hjælpsomhed
- Respektere at lærerne har det overordnede ansvar

Ansvarlighed i forhold til de fysiske rammer og skolens materialer:

Det betyder, at eleverne

- Behandler skolens inventar og materialer ordentlig
- Rydder op efter sig

Selvstændighed:

Mål:

Eleven skal kunne udvise selvstændighed i forhold til såvel skolearbejdet som kammerater.

I forhold til skolearbejdet:

Det betyder at eleverne kan

- Træffe forpligtende valg vedr. hvilke opgaver og emner, de ønsker at fordybe sig i samt følge op på disse valg
- Gå i gang med ekstraopgaver m.m. på eget initiativ

I forhold til kammerater:

Det betyder, at eleverne

- Tør sige fra
- Tør give udtryk for egne holdninger og meninger
- Kender til gruppepressets positive og negative sider

Samarbejdsevne:

Mål:

Eleven skal kunne indgå i et forpligtende samarbejde.

Det betyder, at eleverne skal:

- Møde forberedte
- Lytte til hinanden
- Være åbne og positive over for andres forslag og ideer
- Kunne arbejde sammen med forskellige samarbejdspartnere
- Være parate til at påtage sig et ansvar
- Acceptere de grupper, der dannes ud fra forskellige objektive kriterier
- Selv kunne danne grupper ud fra bestemte kriterier

Demokratisk dannelse:

Mål:

Vi forventer, at eleven skal kunne indgå i et demokrati og få indsigt i demokratiske processer, lytte og give rum til andres meninger og forskelligheder.

Det betyder, at eleverne skal lære at

- Deltage aktivt i diverse diskussioner vedr. forskellige beslutninger
- Acceptere de beslutninger som flertallet når frem til, efter at alle er blevet hørt
- Respektere, at alle har krav på at blive hørt og blive taget alvorligt
- Gøre deres indflydelse gældende bl.a. via elevrådet
- Forstå, at demokrati er en leveform

Tiltale og almindelig opførelse:

Mål:

Eleven skal kunne færdes/begå sig i et miljø, hvor omgangstonen er positiv og imødekommende, og hvor adfærden er tilpasset situationen.

Det betyder, at eleverne

- Har almindelige høflige omgangsformer som f.eks. at sige goddag, farvel, tak for sidst, god ferie osv.
- Har situationsfornemmelse
- Ikke snerrer og vrisser ad hinanden, men taler ordentligt til andre
- Ikke bruger øgenavne
- Er hjælpsomme og opmærksomme over for andre
- Ikke forstyrrer og afbryder andre, der er i gang med noget (leg, arbejde m.m.)

Indlevelsessevne:

Mål:

Eleven skal kunne se tingene fra forskellige vinkler og være positivt interesserede i hinanden. Eleverne skal opleve mangfoldighed, trøste og glæde hinanden.

Det betyder, at eleverne

- Er opmærksomme på kropssignaler og reagerer hensigtsmæssigt
- Forstår, at mennesker kan have forskellige ønsker og behov
- Kan skelne mellem bevidste handlinger og uheld
- Udviser omtanke
- Formidler følelser/budskaber i "jeg-form"
- Udtrykker omsorg, omtanke og medfølelse for andre

Håndtering af konflikter:

Mål:

Ved at være ærlige, tolerante og kunne lytte til hinanden skal eleverne være i stand til at løse konflikter via samtale og gå på kompromis.

Det betyder, at eleverne kan

- Sætte grænser, fortælle/vise, når grænserne bliver overskredet
- Respektet andres grænser (nej betyder nej)
- Sætte ord på de følelser, man har i forbindelse med en konflikt, i stedet for at slå
- Støtte den, der bliver forurettet ved at give udtryk for, at u hensigtsmæssig adfærd er uacceptabel
- Vurdere, hvornår der er brug for voksen bistand og sørge for at bede om hjælp til konfliktløsning
- Tale sammen og lytte til hinanden og derved tage konflikterne i opløbet
- Dysse "kamphanerne" ned, hvis der er optræk til en konflikt i stedet for at opmuntre til slagsmål
- Bremsse tilløb til mobning

Idekatalog:

Ansvarlighed:

- Lektiebog
- Skal/må opgaver
- Spilleregler for samværet i klassen
- Storrumsregler
- Dukseordning
- Elevens medevaluering
- Portfolio/logbog
- Skolebod

Selvstændighed:

- Adoptionsordning
- Portfolio/logbog
- Trin for trin
- Projekt - arbejdsformen

Demokratisk dannelse:

- Klassemøder
- Emneuger
- Elevråd
- Morgensamling
- Medindflydelse på undervisningen
- Vægavis
- Skoleblad

Tiltale og almindelige opførelse:

- Trin for trin
- Takt og tone i 6. klasse

Indlevelsessevne:

- Trin for trin
- Sorgplan
- Den gode stol
- Kort og godt
- "fortælle time"
- Venskabsklasse
- Rollespil

Håndtering af konflikter

- Trin for trin
- Klassemøder
- Klasseregler
- Storrumsregler
- Mobbepplan